

Åpenhetsloven | Redegjørelse

Fonn-gruppen

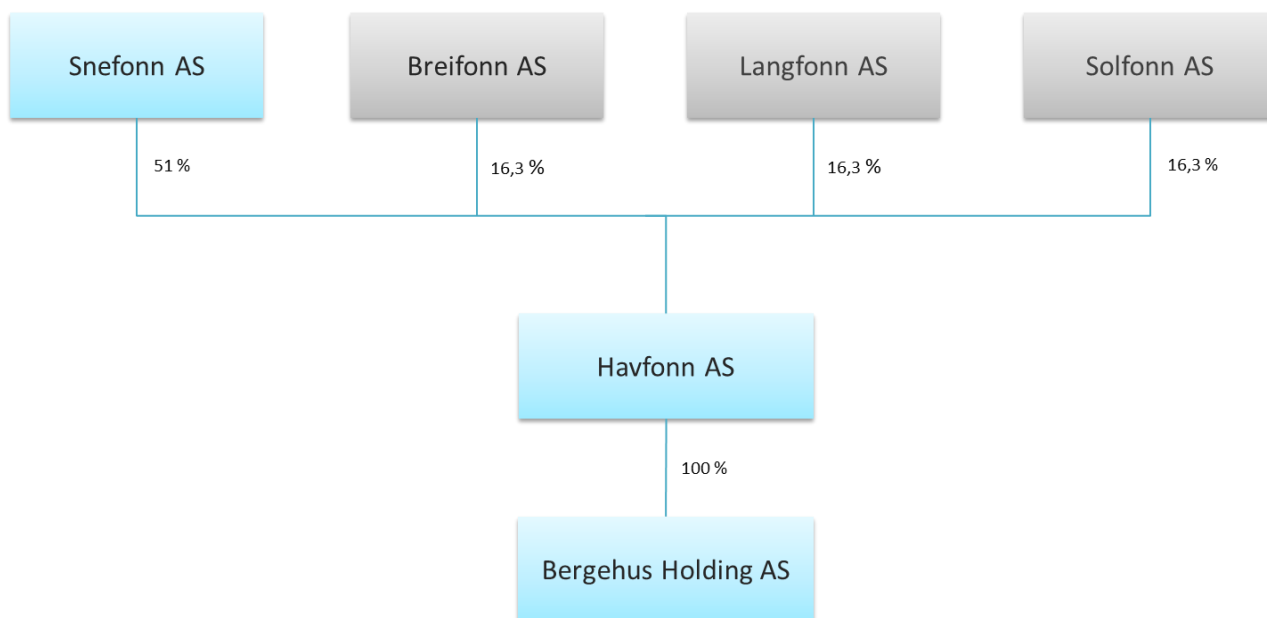
Innledning

Fra og med 1. juli 2022 trådte åpenhetsloven kraft i Norge. Loven skal fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester, og sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold ref. åpenhetsloven § 1.

OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper er utgangspunkt for aktsomhetsvurderingene der selskapene må utføre evaluering av menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold internt, på tvers av leverandørkjeder og hos sine samarbeidspartnere.

Denne redegjørelsen er utarbeidet for Fonn-gruppen med tilhørende datterselskaper. Snefonn AS og Havfonn AS styrebehandler og vedtar redegjørelsen. Ettersom den største delen av aktiviteten er knyttet til leverandører i datterselskapet Bergehus Holding AS, vil redegjørelsen derfor også styrebehandles i dette selskapet. Redegjørelsen dekker regnskapsåret 2022, og gjelder for perioden 1. januar 2022 til 31. desember 2022.

Snefonn AS driver investeringsvirksomhet uten ansatte eller leverandører. Våre aktsomhetsvurderinger konkluderer med ingen risiko for negativ påvirkning i investeringsvirksomheten knyttet til grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Vi har derfor konsentrert aktsomhetsvurderingene og derav innholdet i denne redegjørelsen om datterselskapene Havfonn AS og Bergehus Holding AS

1. Fakta om oss

Havfonn AS («Havfonn») er Bergesen-familiens aktive felles investeringselskap. Øverste majoritetseiere er Morten Sigval Bergesen, og hans kone Ragnhild Bergesen som eier Snefonn AS. I tillegg eier deres 3 felles barn; Morten, Henrik og Charlotte Bergesen aksjer i Havfonn AS gjennom egne holdingselskaper. Havfonn forvalter og skaper verdier gjennom investeringsvirksomhet, og har 7 ansatte som dekker områdene; ledelse, økonomi, forvaltning, Compliance og administrasjon. Forretningslinjene rapporterer til daglig leder og styret. Styret i Havfonn består av 3 styremedlemmer i tillegg til styreleder.

Havfonn eier 100 % av datterselskapet Bergehus Holding AS («Bergehus»). Bergehus eier og forvalter fast eiendom direkte. Selskapets eneste eiendel er den heleide eiendommen Bergehus i Oslo hvor flere virksomheter har kontorer, inkludert Havfonn. Bergehus har en driftssjef som eneste ansatt. Styret i Bergehus består av 2 styremedlemmer i tillegg til styreleder.

I tillegg har Havfonns eiere aksjeandeler i *Aksjefonn AS*, og Snefonn AS har en aksjeandel i *Skåbu Industriendom AS*, som begge er selskaper med begrenset aktivitet.

Havfonn har siden etableringen i 2003 hatt en formålsdrevet tilnærming til bærekraft og samfunnsansvar, herunder menneske- og arbeidsrettigheter. Dette gjenspeiler seg også i investeringsstrategier. Havfonn mener langsiktig og ansvarlig eierskap med vekt på verdiskapning for samfunnet som helhet gir de beste forutsetninger for å utvikle fremtiden. Et godt eksempel er Havfonns aktive eierskap i Cloudberry Clean Energy ASA og Arendal Fossekompagni ASA og vi viser hen til deres egne redegjørelser.

Likeledes er bærekraft et viktig element ved valg av leverandører og forretningspartnere. Bergehus har nylig iverksatt en rekke tiltak for å oppgradere ventilasjons- og varmesystemer for å utvikle eiendommen i en enda mer energieffektiv og bærekraftig retning.

Havfonn bistår Fonn-gruppen med behandling og implementering av rutiner og instruksjoner.

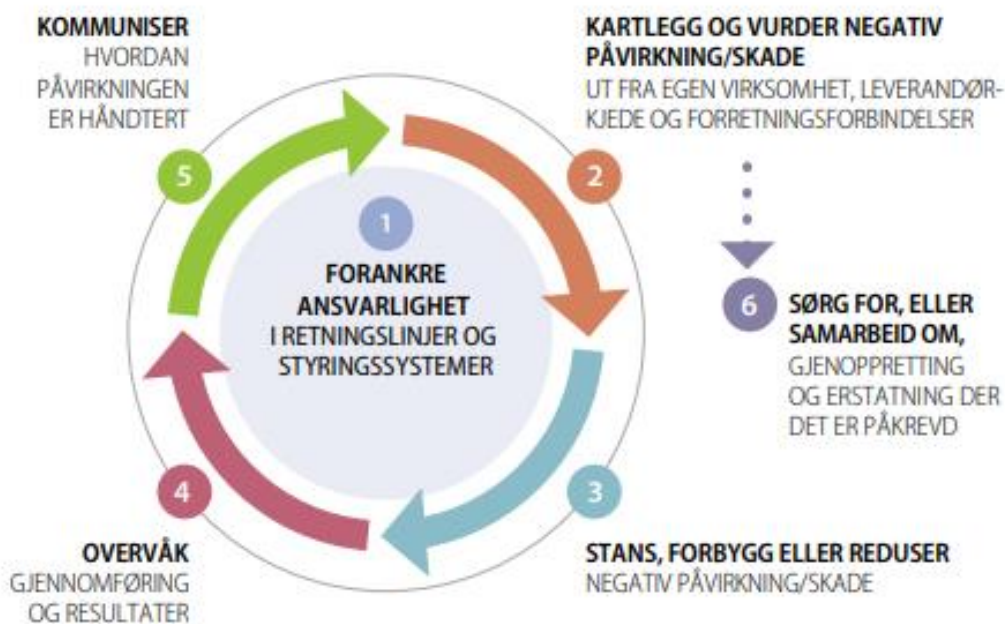
Siden åpenhetsloven trådte i kraft, har selskapene jobbet systematisk med å formalisere og dokumentere arbeidet med å drive en forsvarlig forretningsvirksomhet i samsvar med OECD's retningslinjer, inkludert dokumentering av arbeidet med utvelgelse og oppfølging av leverandører, samt krav vi stiller til disse.

2. Arbeid med aktsomhetsvurderinger

2.1 Årshjul

Havfonn har opprettet et årshjul basert på OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv;

FIGUR 1. AKTSOMHETSVURDERINGSPROSESSEN OG STØTTETILTAK

2.2 Ansvar

Åpenhetsloven er blitt forankret i styret og i tillegg blitt implementert i retningslinjer og styringssystemer. I tillegg er det utarbeidet nye retningslinjer som skal ivareta arbeidet. Styret og daglig leder har øverste ansvar for at selskapene oppfyller lovens krav. Leder for compliance i Havfonn er ansvarlig for praktisk gjennomføring og koordinering, i samarbeid med driftssjef i Bergehus der dette er naturlig, inkludert identifisering av risiko, avvik, tiltak og oppfølging av resultatet av tiltakene.

Enhver bekymring rundt forretningspraksis, eller råd knyttet til ansvarlig forretningsdrift rettes til ovenstående ansvarlige i dette pkt. og vil bli vurdert løpende.

Selskapets retningslinjer og instruksjoner forventes etterlevd av alle ansatte, og krever ivaretagelse av menneske- og arbeidstakerrettigheter.

2.3 Hva vi har utført internt

I egen bedrift har de grunnleggende menneskerettighetene vært en selvfølge og anstendige arbeidsforhold er godt ivare tatt. Vi har det siste året vurdert nærmere eget selskap for å kunne identifisere mulige tiltak for å fremme ytterligere positiv påvirkning på anstendige arbeidsforhold.

Denne analysen ledet til flere tiltak som enten er utført eller vil utføres 1. halvår 2023;

- Opprettelse av verneombud,
- Gjennomgang og oppdatering av våre HMS-retningslinjer
 - Denne gir ansatte fullstendig oversikt over ansattes rettigheter og hvordan vi jobber med å ivareta alle med tanke på psykososiale, fysiske og praktiske forhold.
- Foretatt markedsundersøkelser i forhold til ansattbetingelser og sørget for at av vi oppfyller bransjestandard overfor våre ansatte.
- Tilrettelagt for en sunn og bærekraftig balanse mellom arbeid og fritid.
- Forsterket rutiner relatert til GDPR for å ivareta ansattes rett til personvern og privatliv

2.4 Hvordan ansatte kan varsle om brudd på retningslinjer

I vår HMS-retningslinje er det tydelig informasjon for hvordan man kan varsle om brudd på interne retningslinjer, og hva man kan forvente dersom man varsler. Eventuelle varsler vil bli tatt seriøst, og vi vil undersøke og følge opp hvert tilfelle innen rimelig tid.

I sammendrag vil følgende prinsipper gjelde for varsling;

- Varsler vil bli fulgt opp og håndtert av objektive personer som ikke er en del av konflikten.
- Varsler vil bli behandlet konfidensielt så langt det lar seg gjøre iht. lover og regler.
- Den ansatte vil bli beskyttet mot represalier, og vi vil sørge for at alle involverte – både den som varsler – og den som varsles om – får et tilfredsstillende arbeidsmiljø.
- Den ansatte skal få tilbakemelding straks det er varslet, samt bli fulgt opp med tilbakemelding etter kort tid pga. selskapets størrelse, men også avhengig av kompleksitet og alvorlighet.

2.5 Instruks for informasjonsforespørsler

I henhold til åpenhetsloven har enhver rett på informasjon om hvordan vi forebygger og håndterer negative konsekvenser relatert til menneskerettigheter og anstendige arbeidsvilkår. Informasjon om hvor man skal henvende seg for en slik informasjonsforespørsel er tilgjengeliggjort på selskapenes nettsider.

Det er opprettet en instruks for å sikre lik intern behandling av informasjonsforespørsler i henhold til åpenhetsloven. Instruksen er utarbeidet etter hva som er påkrevd i henhold til lov, veileder fra Forbrukertilsynet i tillegg til interne bestemmelser. Leder for Compliance har ansvaret for å behandle alle forespørsler, og vil i samarbeid med øvrige kolleger og ledelse behandle forespørselen i tråd med denne rutinen.

Interne etiske retningslinjer er godkjent av styret og eventuelle brudd på disse er saker som skal orienteres og behandles av styret.

3. Aktsomhetsvurderinger - eksisterende leverandører og investeringsvirksomhet

Selskapene samlet har det siste året hatt ca. 150 leverandører samlet. Dette tallet inkluderer også enkeltkjøp eller sporadiske innkjøp. Flere av leverandørene selv er underlagt åpenhetsloven. I Havfonn knytter bruk av leverandører seg særlig til programvaretjenester, og tjenester knyttet til ordinær kontordrift som f.eks. renhold, informasjonskilder og innkjøp av teknisk utstyr. Bergehus står for hovedparten av leverandørbruken og er knyttet opp mot typiske vare- og tjenesteleveranser som kreves for eiendomsdrift.

Til tross for at det i tidligere år har det vært foretatt grundig bakgrunnssjekk basert på prekvalifiseringskrav før kontraktsinngåelse med leverandører, identifiserte vi forbedringspotensialet knyttet til dokumentering og kriterier for leverandørvurdering. Vi har derfor jobbet systematisk med overordnet kartlegging av risiko hos våre leverandører. I samsvar med FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv har vi prioritert aktsomhetsvurderinger i henhold til.;

- Virksomhetens størrelse
- Størrelse på årlig sum, og/eller om leverandørens leveranser er en del av faste periodiske utgifter/avtaler.
- Hvorvidt avtalen også inngår i vare/tjeneste- leveranse til eksterne
- Risiko for brudd på menneskerettigheter basert på bransje og land leverandøren opererer i, eventuelt har sine underleverandører.
- Alvorlighetsgrad og sannsynlighet for påvirkning (risikonivå)

Majoriteten av våre leverandører er etablert i Norge. Vi har valgt å legge vekt på årlig sum, antall ansatte, mulighet for selskapene å kunne påvirke, og bransjerisiko. For å gå i dybden på en utvalgt andel leverandører basert på risikovurderingen, opprettet vi et spørreskjema med tydelige spørsmål knyttet til overvåkning- og ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, og hvilke tiltak leverandøren har iverksatt knyttet til dette. Vi inkluderte også spørsmål knyttet til bruk av underleverandører for å kunne vurdere risikoen i den totale leverandørkjeden.

3.1 Funn fra aktsomhetsvurderingene

Når det gjelder investeringsvirksomheten konkluderte vi med lav risiko for negativ påvirkning av grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold – helt i tråd med vår investeringsstrategi og utvalgte bærekraftsmål.

Den største risikoen for negativ påvirkning på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold ligger hos våre leverandører med produktkategorier hvor det foreligger høy risiko for brudd på menneskerettigheter i henhold til Direktoratet for forvaltning og økonomi («DFØ») sin høyrisikoliste og gjelder følgende områder:

- Bygg og anleggsmaterialer
- Elektronikk og IKT
- Produkter som inneholder konfliktmineraler
- Mat og drikke
- Kontorrekvisita
- Biler og andre kjøretøy

Gjennom våre aktsomhetsvurderinger fikk vi bekreftet at innledende vurderinger som tidligere har vært foretatt ved prekvalifiseringer av leverandører generelt hadde lav risiko for brudd på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Våre aktsomhetsvurderinger har ikke avdekket konkrete brudd på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Likevel erkjenner vi at det eksisterer allment kjente utfordringer knyttet til enkelte komponenter, slik som f.eks. råvarer til elektronikk og IKT.

Funnene avdekket at enkelte leverandører legger hovedvekten på HMS-kriterier. Øvrige forhold som kan virke inn på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold lenger

ned i leverandørkjeden, ved f.eks. innkjøp av råvarer, kan derfor være mangelfull. Vi har heller ikke kommet i mål med fullstendig kartlegging av våre prioriterte leverandører på grunn av manglende eller ufullstendige tilbakemeldinger. Vår oppfatning er at dette er forårsaket av at det er relativt kort tid siden åpenhetsloven trådte i kraft, og vi jobber med å synliggjøre viktigheten av dette arbeidet ovenfor våre leverandører. Vi forventer også at arbeidet blir lettere når etterfølgelse av loven blir en norm og kravene til leverandørene oppleves som en standard med tiden, uten at denne forventningen vil redusere vår innsats med å følge opp leverandørene på dette her og nå.

4. Nye leverandører

Ovenfor nye leverandører har vi utarbeidet en intern retningslinje for prekvalifisering, hvor følgende områder inngår i våre vurderinger for om en leverandør er aktuell;

- Bærekraft og miljø
- Hvilke krav leverandøren stiller til sine underleverandører
- Kvalitet
- Leverandørens organisatoriske kapasitet
- Helse- og sikkerhet
- Leverandørens økonomiske og tekniske kapasitet

Vi har utarbeidet etiske retningslinjer som den prekvalifiserte leverandøren må signere på før avtaleinngåelse som stiller en rekke krav som bygger på sentrale FN-konvensjoner, ILO-konvensjoner og nasjonal lovgivning på produksjonsstedet, samt et krav om å oppgi underleverandører der dette er hensiktsmessig å kartlegge.

5. Mål og tiltak

For å begrense og forebygge negative konsekvenser, vil vi fremover fokusere på å få tettere dialog med nøkkelleverandører som ikke har besvart vårt skjema for selvrapporing, og sørge for at vi mottar denne informasjonen. Vi vil også benytte oss av andre kilder for informasjonsinnhenting. På den måten er det mulig for oss å identifisere innen utgangen av 2023 om- og hvordan det bør gjøres tiltak i samarbeid med leverandøren, eller evaluere samarbeidet.

Vi vil også gjøre konkrete tiltak basert på informasjonen i de innleverte selvrapporingsskjemaene;

- Be om dokumentasjon på retningslinjer
- Jobbe for å motivere leverandørene til å grundig følge opp sine underleverandører
- Følge opp de som har mangelfulle vilkår overfor underleverandører, særlig retningslinjer knyttet opp mot barnarbeid og bruk av konfliktmaterialer
- Motivere leverandører til å ha en bærekraftstrategi med handlingsplan for å forbedre miljøpåvirkning

Besvarelsene vil også bli gjenstand for analyse over hvorvidt spørsmålene bør omformuleres, eller andre typer spørsmål bør stilles for å øke kvaliteten på informasjonen vi mottar.

Vi vil også følge det selskapenes årshjul, for å sørge for at vi kontinuerlig har kontroll over våre leverandører og dermed kontinuerlig oppfyller våre forpliktelser internt og eksternt, og samtidig påvirker våre leverandører i riktig retning.

I neste steg er vårt mål å ha foretatt en aktsomhetsvurdering av en høyere andel av eksisterende leverandører innen 2024. Det skal være et mål at mennesker som leverer innsatsfaktorer til vår virksomhet, skal ha arbeidstakerrettigheter og lønn til å leve av.

Anstendig arbeid har i lang tid allerede vært kommunisert som et av våre prioriterte bærekraftsmål, og vi vil fremover ha en bredere tilnærming til hvordan vi kan bidra til en positiv innvirkning på grunnleggende menneskerettigheter. For å oppnå dette vil vi stille høyere krav til våre leverandører, og innen årets slutt for alle nye leverandører ha implementert kontraktsvilkår basert på DFØ's forslag til kontraktsvilkårene for ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeden. Vilkåret omhandler krav til leverandørens policy og rutiner rundt aktsomhetsvurderinger videre i leverandørkjeden og dokumentasjon av dette. Dette vil komme som et supplement til de etiske retningslinjene våre som leverandører er forpliktet til å signere.

Vi vil kontinuerlig revidere og analysere våre retningslinjer, rutiner og tiltak, holde oss oppdatert på offentlige veiledninger, samt gå i dialog med våre forretningspartnere. På den måten kan vi få bedre informasjon i fremtiden, og ha en positiv innvirkning globalt på bedre grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i fremtiden.

Dette dokumentet vil oppdateres og offentliggjøres årlig innen 30. juni. Det vil også oppdateres ved vesentlige endringer i virksomhetens risikovurderinger.